

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาวิชาวาสุศึกษา ในเขตการศึกษา 12 ซึ่งจัดเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารการศึกษา ครู อาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรในการปรับปรุงหลักสูตรวิชา-สุศึกษาให้เหมาะสม ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่ศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2530 ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 จากโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบสหศึกษา ซึ่งมีจำนวนโรงเรียนในเขตเทศบาลจำนวน 13 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียน 3,660 คน (ชาย 1,565 คน, หญิง 2,059 คน) และจำนวนโรงเรียนที่อยู่นอกเขตเทศบาล 30 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียน 4,461 คน (ชาย 2,370 คน, หญิง 2,091 คน) ดังตาราง

จังหวัด	จำนวนโรงเรียน	โรงเรียนในเขต		จำนวนโรงเรียน	โรงเรียนนอกเขต	
		ชาย	หญิง		ชาย	หญิง
ระยอง	1	111	234	3	237	237
ปราจีนบุรี	2	344	205	7	630	475
นครนายก	1	109	163	4	253	227
จันทบุรี	3	365	558	2	77	64
ฉะเชิงเทรา	3	453	327	4	235	183
ชลบุรี	3	193	604	8	808	793
ตราด*	-	-	-	2	130	114
รวม	13	1,565	2,093	30	2,370	2,091

* ไม่มีโรงเรียนมัธยมศึกษา แบบสหศึกษา ในเขตเทศบาล

กลุ่มตัวอย่างประชากร

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multistage random sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 หาขนาดกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของทาโร ยามาเน กำหนดให้มีระดับนัยสำคัญเท่ากับ .05 ได้ขนาดตัวอย่างประชากรดังนี้

ขนาดกลุ่มประชากรโรงเรียนในเขตเทศบาล เพศชาย 156 คน เพศหญิง 208 คน รวม 364 คน ขนาดกลุ่มประชากรโรงเรียนนอกเขตเทศบาล เพศชาย 195 คน เพศหญิง 172 คน รวม 367 คน รวมกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ทั้งสิ้น 731 คน (ตารางสุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน 1970: 887 อ้างจากประคอง วรรณสุต 2528: 376)

ขั้นที่ 2 สุ่มโรงเรียนในเขตเทศบาลจังหวัดละ 1 โรงเรียน และสุ่มตัวอย่างโรงเรียนนอกเขตเทศบาลจังหวัดละ 2 โรงเรียน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling)

ขั้นที่ 3 หาขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละจังหวัด และสุ่มตัวอย่างนักเรียนในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในขั้นที่ 2 โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) จะได้กลุ่มตัวอย่างตามตารางดังนี้

จังหวัด	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล			รวมทั้งหมด
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
ระยอง	11	24	35	20	20	40	75
ปราจีนบุรี	34	20	54	52	39	91	145
นครนายก	11	16	27	21	19	40	67
ฉะเชิงเทรา	45	33	78	19	15	34	112
จันทบุรี	36	55	91	6	5	11	102
ชลบุรี	19	60	79	66	65	131	210
ตราด	-	-	-	11	9	20	20
รวม	156	208	364	195	172	367	731

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถาม (questionnaires) ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) และแบบปลายเปิด (open ended) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาสุขศึกษา แบ่งออกเป็น 13 หมวด คือ
1. การปฐมพยาบาล
 2. สวัสดิศึกษา
 3. สุขภาพส่วนบุคคล
 4. สุขภาพผู้บริโภคร
 5. การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม
 6. สุขภาพจิต
 7. สิ่งเสพติด
 8. ประชากรศึกษา
 9. บริการทางการแพทย์และสาธารณสุข
 10. เพศศึกษา
 11. โภชนาการ
 12. โรคไม่ติดต่อ
 13. โรคติดต่อ

การสร้างแบบสอบถาม สร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาวิชาสุขศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 จากหนังสือหลักสูตร
2. ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นจากหนังสือ วารสาร และงานวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือ
3. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาสุขศึกษาให้ครอบคลุม 13 หมวด ได้แก่ การปฐมพยาบาล สวัสดิศึกษา สุขภาพส่วนบุคคล สุขภาพผู้บริโภคร การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม

สุขภาพจิตสิ่งเสพติด ประชากรศึกษา บริการทางการแพทย์และสาธารณสุข เพศศึกษา โภชนาการ โรคไม่ติดต่อ โรคติดต่อ

4. นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจทานแก้ไข แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทาง สุขศึกษาจำนวน 10 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ตลอดจนความ ถูกต้องของภาษา

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษา

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Coefficient Alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือเรื่องขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปขอความร่วมมือจากสำนักงานศึกษาธิการ เขตการศึกษา 12
2. ขอหนังสืออนุญาตให้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนมัธยมศึกษาจากสำนักงาน-ศึกษาธิการเขตการศึกษา 12 และส่งหนังสือขออนุญาตไปให้โรงเรียนล่วงหน้า
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกและเก็บรวบรวมคืนตามวันและเวลาที่ระบุไว้ในหนังสืออนุญาตที่แจ้งไว้ล่วงหน้า

ผู้วิจัยในเวลาในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามตั้งแต่ 11 มกราคม 2531 ถึง 22 มกราคม 2531 ผลการรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับมา 731 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบ ตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาสุขศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนที่ได้จากการวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาสุขศึกษา

โดยกำหนดค่าคะแนนจากแบบสอบถามออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

สำคัญมากที่สุด	เท่ากับ	5	คะแนน
สำคัญมาก	เท่ากับ	4	คะแนน
สำคัญปานกลาง	เท่ากับ	3	คะแนน
สำคัญน้อย	เท่ากับ	2	คะแนน
สำคัญน้อยที่สุด หรือ ไม่สำคัญ	เท่ากับ	1	คะแนน

และแปลความหมายของค่ามัชฌิมเลขคณิตตามเกณฑ์ความคิดเห็นในระดับต่าง ๆ ดังนี้

4.50-5.00	หมายถึง	สำคัญมากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง	สำคัญมาก
2.50-3.49	หมายถึง	สำคัญปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง	สำคัญน้อย
1.00-1.49	หมายถึง	สำคัญน้อยที่สุด หรือไม่สำคัญ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาสุขศึกษาโดยการทดสอบค่าที (t-test) เพื่อทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามตัวแปรเพศ และที่ตั้งของโรงเรียน (ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาสุขศึกษา ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีรวบรวมแล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียงประกอบการอภิปราย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การคำนวณค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที ได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เอส พี เอส เอส เอกซ์ (SPSS^X) ของสถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย